

Valtuutetun valtuustoaloite

Aloitteen tekijä (valtuutetun nimi / valtuustoryhmä)

Liisa Lumijärvi, Saija Ylimäki, Eija Pahkala ja Annu Haho

Aloitteen päivämäärä

15.12.2025

Aloitteen aihe

Seniorineuvolatoiminnan vahvistaminen

Aloitteen teksti

Väestö ikääntyy nopeasti, kun suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle ja elävät aiempaa pidempään. Eliniän kasvu on merkittävä yhteiskunnallinen saavutus, mutta se edellyttää myös uusia toimintatapoja ikääntyneiden hyvinvoinnin turvaamiseksi. Yhä useammalla suomalaisella on edessään 20–30 vuotta eläkkeelle jäämisen jälkeen, ja valtaosa heistä toivoo voivansa asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Tämä edellyttää hyvää toimintakykyä, terveyttä ja oikea-aikaista tukea.

Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto on tutkitusti kustannustehokasta ja vahvistaa ikääntyneiden elämänlaatua. Seniorineuvolatoiminta tarjoaa matalan kynnyksen palveluja, kuten terveystarkastuksia, elintapaohjausta ja varhaista tukea, joiden avulla voidaan tunnistaa terveysriskit ajoissa ja ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta. Toiminta kohdistuu erityisesti 68-vuotiaisiin kotona asuviin henkilöihin, jotka eivät ole muiden säännöllisten palvelujen piirissä. Optimaalisin ajankohta ensimmäiselle neuvolakäynnille on työelämästä siirtymisen vaihe, jolloin arjen rakenteet muuttuvat ja työterveyshuollon palvelut päättyvät. Myös sosiaali- ja terveysministeriön laatusuosituksen korostavat aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen edistämistä.

Kokemukset Raahesta osoittavat, että seniorineuvola on vaikuttava ja pidetty palvelu. Kutsuperusteisiin terveystarkastuksiin on osallistunut noin 90 prosenttia ikäluokasta, ja käynneillä on tunnistettu muun muassa kohonnuttua verenpainetta, diabeteksen esiasteita, muistihäiriöitä ja mielialan ongelmia jo varhaisessa vaiheessa. Samalla on voitu havaita yksinäisyyttä, turvattomuutta ja arjen haasteita, jotka eivät muutoin välttämättä tule esille. Varhainen tuki on vähentänyt tarvetta päivystyskäynneille, sairaalahoidolle ja laitoshoidolle.

Hyvinvointialue kamppailee kasvavien palvelutarpeiden ja rajallisten resurssien kanssa, minkä vuoksi ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistaminen on erityisen tärkeää. Varhainen tuki ja kokonaisvaltainen terveystarkastus mahdollistavat oikea-aikaisen hoidon sekä tuottavat hyvinvointialueelle arvokasta tietoa väestön hyvinvoinnista ja tuen tarpeesta. Tämä tukee palvelurakenteen suunnittelua ja säästää kustannuksia pitkällä aikavälillä. Kun iäkkäiden toimintakykyä, terveyttä ja kognitiivisia taitoja tuetaan ajoissa, voidaan raskaampia ja kalliimpia palveluja siirtää merkittävästi myöhemmäksi.

Seniorineuvolan tavoitteena on edistää ikääntyvien hyvinvointia, toimintakykyä ja turvallista kotona asumista sekä tunnistaa ajoissa terveyteen ja arjessa selviytymiseen liittyviä riskejä. Suunnitelmallisuus vähentää raskaampien palvelujen tarvetta ja parantaa hoidon laatua.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että hyvinvointialue selvittää seniorineuvolatoiminnan käynnistämistä ja kehittämistä seuraavasti:

-Hyvinvointialue aloittaa kutsuperusteiset seniorineuvolakäynnit ensisijaisesti 68- vuotta täyttäneille ja työelämästä pois siirtyville henkilöille läsnäolotapaamisina.

-Neuvolakäynti sisältää kokonaisvaltaisen terveystarkastuksen, toimintakyvyn ja mielialan arvioinnin, yksilöllisen ohjauksen sekä ennakoivan hoitosuunnitelman laatimisen.

-Seniorineuvolatoiminta integroidaan osaksi perusterveydenhuoltoa, jotta palvelu on helposti saavutettavissa ja yhdenvertainen kaikille.

-Hyvinvointialue seuraa toiminnan vaikuttavuutta, erityisesti päivystys- ja laitoshoidon tarpeen vähenemistä, ja raportoi tuloksista vuosittain.

Vastine valtuustoaloitteeseen

Lausunto/vastine aloitteeseen

Päiväys

Lausunnon antaja/virka-asema

Liitteet

Tallenna

Tyhjennä